

UCHWAŁA NR 330/2024
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 23 września 2024 r.

w sprawie sprawozdania finansowego Komitetu Wyborczego Wyborców Zamojszczyzny z wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 15 października 2023 r.

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie art. 144 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2408 oraz z 2024 r. poz. 721)

postanawia

przyjąć sprawozdanie finansowe Komitetu Wyborczego Wyborców Zamojszczyzny o przychodach, wydatkach i zobowiązaniach finansowych tego Komitetu, w tym o uzyskanych kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania, związanych z udziałem w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 15 października 2023 r., **wskazując na uchybienia**, polegające na naruszeniu art. 102, art. 134 § 1 oraz art. 142 § 1 Kodeksu wyborczego w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 września 2023 r. w sprawie sprawozdania finansowego komitetu wyborczego (Dz. U. poz. 2065).

Uzasadnienie

Komitet Wyborczy Wyborców Zamojszczyzny przedłożył sprawozdanie finansowe Państwowej Komisji Wyborczej z zachowaniem terminu określonego w art. 142 § 1 Kodeksu wyborczego. Sprawozdanie sporządzone zostało zgodnie ze wzorem, określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie sprawozdania finansowego komitetu wyborczego. Do sprawozdania dołączono sprawozdanie biegłego rewidenta, wybranego przez Państwową Komisję Wyborczą.

Żaden z uprawnionych podmiotów, wymienionych w art. 144 § 7 Kodeksu wyborczego, nie zgłosił Państwowej Komisji Wyborczej zastrzeżeń do sprawozdania finansowego tego Komitetu.

W wyniku przeprowadzonego badania sprawozdania finansowego, dołączonych do niego dokumentów, wyjaśnień Pełnomocnika Finansowego Komitetu, udzielonych na żądanie Państwowej Komisji Wyborczej, oraz sprawozdania biegłego rewidenta, Państwowa Komisja Wyborcza stwierdziła, co następuje.

Komitet Wyborczy Wyborców Zamojszczyzny wykazał w sprawozdaniu finansowym, że obejmuje ono okres sprawozdawczy od 28 sierpnia 2023 r. do 16 listopada 2023 r. Tymczasem z dokumentów załączonych do sprawozdania oraz z wyjaśnień Pełnomocnika Finansowego Komitetu wynika, że sprawozdanie obejmuje także późniejsze zdarzenia finansowe chociażby z dnia 3 stycznia 2024 r., w którym to dniu została przelana nadwyżka na Fundację dla Zwierząt Tectum – która to nie posiada statusu organizacji pożytku publicznego. Oznacza to, że błędnie określony został w sprawozdaniu okres objęty tym sprawozdaniem.

W sprawozdaniu Komitet wykazał, że pozyskał przychody w wysokości 57 502,30 zł, z czego 57 500,00 zł jako pozyskane z wpłat od osób fizycznych, oraz 2,30 zł jako wartość innych przychodów. Faktyczne przychody Komitetu wyniosły 57 500,00 zł. Środki te w całości pochodziły z wpłat dokonanych przelewem przez obywateli polskich mających miejsce stałego zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, tj. zgodnie z art. 132 § 3 pkt 2 i z art. 134 § 5 Kodeksu wyborczego. Wpłaty na rzecz Komitetu dokonane były w terminie określonym w art. 129 § 2 Kodeksu wyborczego, a jej wysokość nie przekraczała limitów, o których mowa w art. 134 § 2 i 3 Kodeksu wyborczego.

Środki pozyskane przez Komitet Wyborczy Wyborców Zamojszczyzny gromadzone były na rachunku bankowym nr 94 1020 5356 0000 1202 0246 4238, prowadzonym w PKO Banku Polskim S.A. Do umowy rachunku bankowego wprowadzone zostały zastrzeżenia wskazane w art. 134 § 6 Kodeksu wyborczego.

Wydatki lub koszty wykazane zostały przez Komitet w sprawozdaniu w kwocie 57 476,67 zł, (faktycznie wydatki Komitetu wyniosły 57 474,37 zł) i zostały przeznaczone na sfinansowanie:

- kosztów administracyjnych w łącznej wysokości 3271,80 zł, którymi były:
  - wynajem powierzchni biurowej: 811,80 zł
  - utworzenie strony internetowej Komitetu, administrowanie nią oraz utrzymanie domeny na której stronę Komitetu umieszczono: 2460,00 zł;
- kosztów usług obcych w łącznej wysokości 54 016,54 zł, w tym:
  - przygotowanie i zamieszczenie ogłoszeń oraz artykułów sponsorowanych w dziennikach i czasopismach: 32 521,20 zł;
  - emisja radiowych ogłoszeń, spotów, audycji itp.: 3520,75 zł;
  - przygotowanie i wykonanie (w tym prace koncepcyjne i projektowe) telewizyjnych ogłoszeń, filmów, spotów, audycji itp.: 3075,00 zł;
  - emisja telewizyjnych ogłoszeń, filmów, spotów, audycji itp.: 246,00 zł;
  - przygotowanie i wykonanie (w tym prace koncepcyjne i projektowe) plakatów, ulotek, billboardów itp.: 10 705,92 zł;
  - usługa dystrybucji i ekspozycji plakatów, ulotek, billboardów itp.: 100,00 zł;
  - publikacja w Internecie ogłoszeń, filmów, spotów, audycji itp.: 3 146,00 zł;
  - podróże: 411,67 zł;
  - pozostałe koszty poniesione na usługi obce: 290,00 zł,
- pozostałych wydatków lub kosztów: 188,33 zł, (faktyczne pozostałe wydatki lub koszty wyniosły 186,03 zł).

Komitet w pozycji 54 sprawozdania, wskazał wysokość nadwyżki na kwotę 25,63 zł. Ponadto Komitet w pozycji 63 sprawozdania, dotyczącej wpłat przyjętych i niezwróconych, wpisał „0,00”, w tej pozycji sprawozdania Komitet powinien wykazać kwotę 57 500,00 zł. Pozycja 70 sprawozdania nie została wypełniona, zgodnie z wyjaśnieniami Pełnomocnika Finansowego Komitetu, widnieć w tej pozycji powinna data 04.01.2024 r.

Wskazane wyżej uchybienia w sporządzeniu sprawozdania finansowego oznaczają, że nie odpowiada ono stanowi faktycznemu, co narusza ustawowy obowiązek sprawozdawczy określony w art. 142 § 1 Kodeksu wyborczego w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdania finansowego komitetu wyborczego.

Część środków w wysokości 597,70 zł gromadzona była przez Komitet poza jego rachunkiem bankowym. Pochodziły one bowiem z pokrycia kosztów przez Pełnomocnika Finansowego Komitetu, poprzez dokonanie przez niego 3 płatności kartą płatniczą za Fakturę VAT nr FS-283/09/23/ZA z dnia 13 września 2023 r., Fakturę VAT nr 10801032180923 z dnia 22 września 2023 r. i Fakturę VAT nr 00642523070439100 z dnia 13 października 2023 r., na łączną kwotę 597,70 zł, w których jako nabywca wskazany został Komitet Wyborczy Wyborców Zamojszczyzny, a następnie, po wypłacie gotówkowej środków z rachunku bankowego Komitetu, zwrócone Pełnomocnikowi Finansowemu.

A zatem Pełnomocnik Finansowy Komitetu przekazał Komitetowi, bez pośrednictwa jego rachunku bankowego, łączną kwotę 597,70 zł, która wydatkowana została na cele kampanii wyborczej tego Komitetu. Środki te gromadzone były zatem poza rachunkiem bankowym Komitetu. Komitet dysponował tymi środkami lecz nie zgromadził ich na rachunku bankowym. Osoba ta postawiła więc do dyspozycji Komitetu własne środki finansowe we wskazanej wyżej kwocie, a to w sposób bezsporny oznacza, że środki te były gromadzone przez Komitet niezgodnie z art. 134 § 1 Kodeksu wyborczego, który – w zdaniu pierwszym – stanowi jednoznacznie, że środki finansowe komitetu wyborczego są gromadzone wyłącznie na jednym rachunku bankowym. Brzmienie tego zdania wskazuje na bezwzględnie obowiązujący charakter tej regulacji prawnej. Nie daje ona Komitetowi alternatywy np. w postaci możliwości gromadzenia jego środków w formie gotówkowej przez osobę fizyczną, jak i gromadzenia środków finansowych komitetu na innym rachunku bankowym niż rachunek tego Komitetu. Żadne okoliczności nie uwzględniają wyjątku od tej regulacji. Z tego rachunku, przy uwzględnieniu zasad określonych w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, mogą być dokonywane płatności komitetu (art. 134 § 1 i art. 128 Kodeksu wyborczego) (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 6 października 2021 r., I NSW 1/21).

Zatem ani kandydat w wyborach, ani żaden inny członek komitetu (poza regulowaniem zobowiązań finansowych komitetu), nie jest uprawniony do wydatkowania własnych środków na prowadzenie kampanii wyborczej, z pominięciem konta bankowego komitetu (por. postanowienie Sądu Najwyższego

z dnia 4 sierpnia 2006 r., III SW 10/06). Naruszenie tej normy prawnej, zgodnie z art. 144 § 1 i 2 Kodeksu wyborczego, stanowi uchybienie, które nie skutkuje odrzuceniem sprawozdania finansowego Komitetu.

Stosownie natomiast do art. 149 § 1 Kodeksu wyborczego, korzyści majątkowe przyjęte przez komitet wyborczy z naruszeniem przepisów Kodeksu wyborczego, podlegają przypadkowi na rzecz Skarbu Państwa. Jeżeli korzyść majątkowa została zużyta lub utracona, przypadkowi podlega jej równowartość. Ponieważ Komitet przyjął i wydatkował środki finansowe o wartości 597,70 zł niezgodnie z postanowieniami Kodeksu wyborczego, równowartość tej kwoty podlega przypadkowi na rzecz Skarbu Państwa. Na podstawie art. 149 § 4 Kodeksu wyborczego, Komitetowi wyborczemu przysługuje prawo dobrowolnego wpłacenia równowartości środków przyjętych z naruszeniem przepisów Kodeksu wyborczego, w terminie 14 dni od dnia doręczenia mu uchwały Państwowej Komisji Wyborczej, na rachunek bankowy urzędu skarbowego właściwego dla siedziby Komitetu. Potwierdzenie wpłacenia tych środków Komitet zobowiązany jest przedstawić Państwowej Komisji Wyborczej. W przypadku niewykonania wskazanych czynności, podjęte zostaną działania, o których jest mowa w art. 149 § 6 Kodeksu wyborczego.

Komitet nie dokonał ponadto wyceny korzyści majątkowych o charakterze niepieniężnym, które przyjął zgodnie z art. 132 § 5 i art. 133 § 2 Kodeksu wyborczego, polegających na nieodpłatnym rozwieszaniu banerów, nieodpłatnym udostępnianiu miejsc do ekspozycji przez osoby fizyczne pod banery, oraz wykorzystywaniu samochodu udostępnionego przez osobę fizyczną

Wartość tych korzyści wykazana powinna zostać w pozycji 68 sprawozdania finansowego Komitetu. Do pozycji tej sporządzony powinien zostać odpowiedni załącznik, a ponadto do sprawozdania załączony powinien zostać protokół komisyjnej wyceny usług świadczonych nieodpłatnie na rzecz komitetu wyborczego, w tym dokumenty potwierdzające przyjęcie świadczeń niepieniężnych, o których mowa w art. 132 § 5 i art. 133 Kodeksu, w szczególności wykazy zawierające opis świadczenia i dane świadczącego lub umowy ze świadczącymi (w tym umowy użyczenia) oraz ich oświadczenia (w tym potwierdzające zgodę na eksponowanie materiałów wyborczych).

Pełnomocnik Wyborczy Komitetu nie zawiadomił Państwowej Komisji Wyborczej o adresie strony internetowej Komitetu, pomimo posiadania i prowadzenia strony internetowej przez Komitet.

Stanowi to naruszenie art. 102 § 1 Kodeksu wyborczego, zgodnie z którym pełnomocnik wyborczy w terminie 3 dni od dnia upływu terminu na zgłoszenie do rejestracji list kandydatów lub kandydata, zawiadamia ten organ o adresie strony internetowej.

Zgodnie z art. 144 § 1 i 2 Kodeksu wyborczego, wskazane wyżej uchybienie nie stanowi podstawy do odrzucenia sprawozdania finansowego Komitetu.

Od niniejszego postanowienia nie przysługuje środek prawny.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak
(dokument podpisany elektronicznie)